www.svoboda-news.com

Published and distributed under permit (No. 781), authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Jersey City, Jersey City, New Jersey. — By order of the President, A. S. BURLESON, Postmaster General.

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ — РІК XXIX. — Ч. 265. — Джерзи Сити, Н. Дж., понеділок, 14. падолиста, 1921. — VOL. XXIX. — No. 265. — Jersey City, N. J., Monday, November 14, 1921. — THREE CENTS

СКЛАДАЙТЕ ПОЗИЧКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ОБОРОНИ ДЛЯ ЗДОБУТТЯ І ЗАКРІПЛЕННЯ НЕЗАЛЕЖНОСТИ ГАЛИЦЬКОЇ ДЕРЖАВИ

ВЕЛИКИЙ СТРАЙК КРАВЦІВ

НЮ ЙОРК, 11. падолиста. — В понеділок починається в Ню Йорку великий страйк кравців та кравчинь, занятих при виробі жіночої одежі.

Страйк зарядила юнія Інтернешенел Лейдіс Гармент Веркерс Юніен, переконавшися, що робітники та робітниці, котрі належуть до сьої юнії, переважаючою більшостю заявилися при голосованню за страйком. За страйком мало голосувати 38.762 члени, проти всего 162. Причиною страйку було бажанне властителів кравецьких шап жіночої одежі завести назад заплату від штуки та продовжити час тижневої праці. Юнії виступили остро проти сих зусиль фабрикантів, заявляючи, що привернення заплати від штуки значилоби тілько, що привернення системи домашньої праці, яку робітники називають системою видушування поту (светінг систем).

На основі числа голосів відданих за страйком, юнійні провідники заявляють, що страйк буде дуже завзятий та довготревалий. Вони сподіються, що на нього вийде відразу до 40,000 робітників та робітниць. Юнія заявляє, що вона буде робити згоду та відсилати до роботи робітників до усіх тих фабрик, які згодяться вести роботу після умов, предложених юнією.

СЕНАТОРИ ВМИШУЮТЬСЯ В КРАВЕЦЬКИЙ СТРАЙК.

ВАШИНГТОН, 10. падолиста. — Тут оголошено публично лист кількох сенаторів Злучених Держав, який вони вислали до обох спорячих сторін страйку кравецьких робітників в Ню Йорку. В сім листі сенатори з одної сторони просять підприємців відложити на два тижні заведенне нових порядків, так щоби можна завести якісь переговори межи юніями та підприємцями, а з другої сторони звертають увагу робітничій юнії, що ріжниці межи нею та підприємцями не такі великі, щоби аж не можна було полагодити справи мировою дорогою протягом двох тижнів.

НЮ ЙОРК, 12. падолиста. — Уряд кравецької юнії робітників, занятих коло виробу жіночої одежі, відповів на лист кількох сенаторів, які радили відложити страйк та починати якісь переговори з властителями кравецьких фабрик. У відповіди уряд юнії заявляє, що він не може відложити страйку, бо се значилоби зробити якраз те, чого властителі найбільше потребують; коли саме в кравецькім промислі є сезон на роботу, тоді страйк окрисний для робітників, а коли праця в промислі йде пиняво, тоді перерва є по стороні підприємців. Тепер є власне пора оживленого руху в промислі і робітники не можуть позволити підприємцям вирвати собі з рук нагоду, годячися на довші переговори.

СУД ПРОТИ МОЛОЧАРСЬКИХ СТРАЙКАРІВ.

НЮ ЙОРК, 12. падолиста. — Суддя найвисшого суду Чарлс Келбі видав проти юнії молочарських візників дуже широку судову заборону, котра заборонює юнії уставляти пикети коло молочарських стаций, коло склепів молочарських підприємств, шпигувати робітників, покупців або роботу молочарських підприємців.

Заборону видано на домаганнє молочарських підприємців, котрі в своїм позві підносять проти молочарських візників ряд закидів. Вони заявляють, що урядники компаній найшли в ріжних молочарських фабриках попсовану молочарську машинерію; від декотрих машин повідкручувано шруби а в чотирох фабриках попсовано пастеризатори так, що молоко могло попсутися; в декотрих фабриках позмінювано колодки, щоби урядники компаній не могли дістатися до середини. Про розміри страйку свідчить заява директора молочарського підприємства Шефілдс Фармс Ко., в котрого стайнях 1.800 коний лишилося з усего трома робітниками до обслуги.

РОБІТНИЧІ ЮНІЇ ПОПИРАЮТЬ РУХ ЗА РОЗБРОЄННЄМ.

НЮ ЙОРК, 12. падолиста. — Вчера відбулися тут в Медисон Сквер Гарден, в найбільшій салі міста, великі збори нюйорських юнійних робітників в справі вашінгтонської конференції для зменчення воєнних зброєнь.

На зборах явилося коло 3.000 учасників. Промовляли провідники нюйорської ради робітничих юній; Гомперс, президент Американської Федерації Праці; о. Джан Дан, заступник нюйорського католицького епископа; др. В. Менінг протестантський епископальний епископ з Ню Йорку; др. Ст. Вайз, жидівський рабін, та другі.

Всі бесідники висказували погляд, що все населенне світа жде великих дій від вашінгтонської конференції та що її невдача булаби для цілого світа великим розчарованнем та нещастем.

ПРЕЗИДЕНТ ГОВОРИТЬ ПРО ЗДЕРЖАННЄ ВІЙНИ.

ВАШИНГТОН, 12. падолиста. — Серед величавих урочистостий та величезного звіту народа зложено на військовім звинтарі привезене з Франції тіло американського невідомого по імени жовніра.

В похороннім поході взяли участь усі представники чужих держав, що приїхали на вашінгтонську конференцію в справі зменчення воєнних зброєнь. На гробі промовляв президент Гардінг, підносячи в своїй промові потребу виставлення нової, мирової програми для всіта.

З НЕДАВНОЇ ВИБОРЧОЇ КАМПАНІЇ.

Як загально, признають усі газети, при минувших виборах не було такого кандидата, який міг би порівняти з кандидатом на мейора міста Янгстаун, в стейті Огайо. Називається він Джордж Олес. Жив він в місті Янгстаун всего три місяці. Його кандидатська програма се була сороката мішанина ріжних дивачних кличів; він обіцював містови, що на случай свого вибору він заборонить їзду трамваями (стріткарами), на котрих місце заведе автомобілеві вози („джитні"); він обіцював, що як мейор буде арештувати кождого, податковця, що важиться заплатити податок після недавної податкової оцінки, котру він уважає за несправедливу; він обіцяв далі дати всю свою мейорську пенсію на добродійні цілі. Але вже найбільше голосів мав він зєднати собі тим, що обстоював, щоби молоді дівчата та хлопці мали право ходити до парку на обіймы та поцілуї; він обіцяв своїм виборцям, що ставши мейором, заборонить поліції мішатися до романсів молодих людий і навіть загрозив, що буде проганяти зі служби, кождого полісмена, який не буде пильнувати свого носа, але чужого проса. Сій послідній точці своєї „програми" завдячує Олес велику масу жіночих голосів, і хто знає, чи не свої вибори. Олес дійсно був вибраний значною більшостю голосів.

Кажуть про нього, що до Янгстаун приїхав він всего три місяці тому. Всім його маєтком в той час була тачка та бочка картофлі. Нині він має великий склеп поживи. Свою виборчу кампанію провадив він в незвичайний спосіб. До його вибору причинилася богато його жінка, котра підчас виборчої кампанії завела була політичні збори для жінок, з котрих виключувано всіх мущин. На всі передвиборчі збори приходив Олес, котрий своїм захованнєм має наслідувати відомого протестантського провідника Білі Сандея. Олес вбігав на сцену з руками, піднятими в гору і кричав: „Ось я тут! Голосуйте за Олесом!"

РУМУНСЬКА ПОЛІТИКА СУПРОТИ УКРАЇНЦІВ НА БУКОВИНІ.

Як повідомляє буковинська часопись „Каменярі", генер. секретаріят віддалив 6 укр. суплентів із служби, мотивуючи своє розпорядження тим, що нема для них місця. Кляси в українській гімназії переповнені жадаючою освіти молодю, а родинам професорів прийдеться з голоду загибати, бо минає вже другий місяць, як вони не одержували платні. Ті професори є: Бондарук Іван, Василашко Іван, Вацик Євген, Винницький Володимир, Орелецький і Осадець Юрій.

Далі ген. секретаріят переніс проф. Ю. Драгана з черн. укр. гімн. до Г. Гумори, а Льва Вольського до Сторожинця, Євгена Гумула з черн. укр. гімназії і Бажалука з Вижниці до польської гімн. в Чернівцях, а Равлюка з Кіцмана до укр. гімназії в Чернівцях.

СУДДЯ ПІД ОБЖАЛОВАННЄМ.

Велика лава присяжних суддів в повіті Сафовк в Месечузетс почала слідство над закидами хабарства зверненими проти одного судді найвисшого суду стейту Месечузетс. Обжаловують суддю за те, що він побирав дарунки і ними давав на себе впливати в однім процесі. Хабарі мав побирати у формі цілтів, дерева, шнурів і просто всего, що мало якунебудь вартість. Щоби відвдячитися за сі подарунки, суддя робив так, що процес за один маєток тягнувся довгий час. В обжалованню вмішаний також державний прокуратор того округа.

ЗЇЗД МОСКОВСЬКИХ СТУДЕНТІВ.

„Руспрес" подає, що у Празі 20 жовтня має відкритися зїзд представників московського еміґрантського студентства. В зїзді приймають участь більше як 50 представників московських студентських організацій Европи і Єгипту. Основним питанням програми зїзду є утворення центральної організації, яка обєднувалаб усі московські студентські союзи за кордоном, а також питання правого і матеріяльного положення студентства і питання академічного життя.

СОЮЗ БАЛКАНСЬКИХ ДЕРЖАВ ПРОТИ СОВІТСЬКОЇ РОСІЇ.

„Голос Росії" подає; із Букарешта повідомляють, що у розмові з представником американського бюра „Пресуніон", болгарський міністр президент Стамбулінський заявив таке, що доля і будуче балканських держав повні небезпеки з огляду на те, що у Москві підготовляють революцію на Балканах. Большевики наміряються орґанізувати революцію з початку в Югославії, а після у Румунії, і Стамбулінський дослівно прибавив: „ми мусимо вжити всіх заробів проти цієї небезпеки". Зараз уже провадяться переговори про утворення межиалтанської конференції, мета якої є утворити єдиний балканський фронт проти большевиків і обєднання Болгарії з Югославією.

УГОДА МЕЖИ ЛИТВОЮ І ЛАТВІЄЮ.

„Дена" подає, що межи Литвою і Латвією заключений договір, по якому Литва одержує частину берега моря на північ від Мемеля. Литва задумає збудувати порт на Болтійськім морі і зелізницю межи Ковном і цим портом. Будова цього порту і зелізниці буде переддана литовсько-американському товариству.

ВЖЕ ВИЙШОВ З ДРУКУ ОБЄМИЙ

КАЛЄНДАР

УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА НА РІК 1922

— Зладив д. ОМЕЛЯН РЕВЮК, — редактор часописи „Свобода".

СЕЙ КАЛЄНДАР ОБІЙМАЄ 232 СТОРІН ДРУКУ ДОБІРНОГО МАТЕРІЯЛУ І ОКРАШЕНИЙ МНОГИМИ ІЛЮСТРАЦІЯМИ ЯК: ОБРАЗКИ, ІЛЮСТРУЮЧІ ЖИТТЯ УКРАЇНЦІВ У СТАРОМУ КРАЮ ТА РІЖНИХ КРАЯХ НА ЕМІҐРАЦІЇ.

ПАПІР ГАРНИЙ, ДРУК ВИРАЗНИЙ І ЧИТКИЙ. ДУЖЕ ВІДПОВІДНА КНИЖКА НА РІЗДВЯНИЙ ДАРУНОК. СЕЙ КАЛЄНДАР ДРУКОВАНИЙ ДЛЯ ЧЛЕНІВ У. Н. СОЮЗА, А СПОРЕ ЧИСЛО ПРИЗНАЧЕНО НА ЗАГАЛЬНУ РОЗПРОДАЖ.

ЗМІСТ:

БОГДАН ЛЕПКИЙ: СОН. Поезія.
БОГДАН ЛЕПКИЙ: НЕ ХИЛЯЙТЕ В ДІД ПРАПОРА! Поезія.
ВЯЧЕСЛАВ БУДЯНОВСЬКИЙ: ДЕРЖАВНІ СТРЕМЛІННЯ КОЗАЧЧИНИ. Стаття.
СТЕПАН РУДАНСЬКИЙ: ПІСНЯ ХМЕЛЬНИЦЬКОГО. Поезія.
ІВАН ФРАНКО: ХТО ПОМИЛОК ЛЯКАЄТЬСЯ. Поезія.
ДЕЩО ПРО ТЕ, ЯК НАРОДИ СОБІ ВОЛЮ ДОБУВАЮТЬ. Стаття.
ОСИП ЮРІЙ ФЕДЬКОВИЧ: ПЕРЕПЕЛИЧКА. (Байка).
БОГДАНКО: В ШПИТАЛІ. (Нарис з української війни).
Б. Л.: УКРАЇНСЬКИМ ГЕРОЯМ. Поезія.
ЗВІДКИ ВЗЯЛИСЯ НАЗВИ КРАЇВ І НАРОДІВ. Стаття.
М. ПІДГІРЯНКА: СИДІЛА Я В ЯСНУ ДНИНКУ... Поезія.
КАТРЯ ГРИНЕВИЧЕВА: ПАРАСКА. ГОГОЛЬ. Оповідання.
РЕЛІҐІЙНЕ ЖИТТЄ СЕРЕД МОСКАЛІВ А УКРАЇНЦІВ. Стаття з ілюстраціями.
ПРОСВІТЯНИН: НАШІ ПОЛОНЕНІ В НІМЕЧЧИНІ. Стаття з ілюстраціями.
О. ОЛЕСЬ: НА ЧУЖИНІ. Поезія.
ТИМОТЕЙ БОРДУЛЯК: БУЗЬКИ. Оповідання.
УКРАЇНЦІ НА ДАЛЕКОМУ СХОДІ. Стаття.
А. МЕТЛИНСЬКИЙ.: БУРЯ. Поезія.
ДР. ЛУКА МИШУГА: ПІДКАРПАТСЬКА РУСЬ. Стаття.
ВОЛОДИМИР САМІЙЛЕНКО: НЕВДЯЧНИЙ НІНЬ. Поезія.
ФЕДЕРАЦІЯ ЧИ САМОСТІЙНІСТЬ. Стаття.
О. ОЛЕСЬ: ТИ НА НІЧ НЕ ДИВИСЬ. Поезія.
СІРКО: УКРАЇНО, РІДНИЙ КРАЮ. Поезія.
БУДУЧНІСТЬ ПОЛЬЩІ. Стаття.
ПРИРОДНІ БОГАЦТВА ГАЛИЧИНИ. Стаття.
БОГДАН ЛЕПКИЙ: В ПОБІДУ ВІР. Поезія.
НАРОДИ ОДНІ З ДРУГИМИ ВОЮЮТЬ. Стаття з ілюстраціями.
ОЛЕКСАНДЕР КОЛЕССА: ДЛЯ МАМИ. Поезія.
ОЛЕКСАНДЕР КОЛЕССА: УКРАЇНІ. Поезія.
ОСИП НАЗАРУК: ДЕЩО ПРО ТЕ, ЧОМУ МИ НЕ ЗАКРІПИЛИ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ. Стаття.
С. ВАСИЛЬЧЕНКО: МУЖИЦЬКА АРИХМЕТИКА. Оповідання.
ОЛЕКСАНДЕР КОЛЕССА: РІДНА ХАТА. Поезія.
БЮРО ПОСЕРЕДНИЦТВА ПРАЦІ. Стаття.
ПРОМИСЛОВІ НЕДУГИ. Стаття.
ЗОЛОТІ СЛОВА ВЕЛИКИХ ЛЮДИЙ.
ВІДШКОДОВАННЄ ЗА УШКОДЖЕННЯ РОБІТНИКІВ ПРИ ПРАЦІ. Стаття.
ОЛЕКСАНДЕР КОЛЕССА: СИРОТЯТА. Поезія.
ПРИВАТНА УКРАЇНСЬКА РЕАЛЬНА ГІМНАЗІЯ В СЯТАНИ. (Зі ілюстрацій).
СТРАШНІ ГОЛОДИ В ДАВНИНУ. Стаття.
ЧИ ІМІҐРАНТОВИ РОБІТНИКОВИ ТРЕБА ЗНАТИ АНГЛІЙСЬКУ МОВУ. Стаття.
ДЕ МОЖНА НАВЧИТИСЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ. Стаття.
ПРАВИЛА ЗДОРОВЛЯ.

ЦІНА 60 ЦНТ. (Марок не приймаєсь).

ХТО ХОЧЕ НАБУТИ СЕЙ КАЛЄНДАР, НЕХАЙ ПРИШЛЕ СВОЄ ЗАМОВЛЕННЄ ВРАЗ З НАЛЕЖИТІСТЮ ПОЧТОВИМ АБО ЕКСПРЕСОВИМ МОНЕ-ОРДЕРОМ НА АДРЕСУ:

„SVOBODA", 83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.

або на адресу Книгарні У. Н. Союза:

UKRAINIAN PUBLISHING & PRINTING,
30 E. 7th Street, New York City.

ЗАГАЛЬНЕ ПОВСТАННЄ НА УКРАЇНІ?

БЕРЛІН, 26. жовтня. (Вл. кор. „Свободи"). — Одеські большевицькі „Ізвестія" з дня 6. жовтня, нині тут випадково одержані, повідомляють про велике повстанне, що почалося по всій південно-західній Україні. Через цілу газету великими літерами надруковано: „ВСІ ДО БОРОТЬБИ З БАНДИТАМИ-ПЕТЛЮРІВЦЯМИ". На першій стороні великими літерами надрукована слідуюча відозва одеського „Ісполкома" (виконавчого комітету):

„Сороктична українська повстанча армія заняла Камянець Подільський, Проскурів, Староконстантинів, Умань, Житомір, Літин, Винницю та инші пункти південно-західної України.

„Товариші! Ми всі мусимо з твердими духом стрінути й відбити нову небезпеку, що насувається на Совітську Україну.

„Товариші! Всі до зброї! В наших лавах нема місця страхопудам.

„Ми мусимо перемогти або вмерти!"

Далі „Ізвестія" повідомляють, що на чолі наступаючої на Україну повстанчої армії стоїть отаман Тютюнник.

Повстанча армія підтримує тісний контакт зі штабом Петлюри.

Захопивши Житомір, повстанці вирізали три тисячі (!) членів комуністичної партії. Чека та ісполком встигли втекти.

З иншого джерела повідомляється, що одеський ісполком оповістив мобілізацію від 18 до 45 років. Мобілізація в Одеськім районі проходить дуже слабо. Німецькі кольоністи постановили не давати ні одного чоловіка.

* * *

Командуючий військами київської військової округи в розмові з співробітником „Роста" (офіціяльна большевицька тедеґрафічна аґенція) оповів йому подрабиці про залізничу катастрофу, яка недавно сталася коло ст. Тетерев, під Київом.

Катастрофу зорганізував повстанчий отаман Орлик. Скинувши потяг під кручу й розстріляявши комуністів, що в нім їхали, Орлик одвів не большевицьких пасажирів до лісу й після мітінгу дозволив їм пійти, куди вони хотять.

У Києві одержано першу лісту комуністів, розстріляних Орликом. У тій лісті стоять 15 імен.

УКРАЇНСЬКІ ВІЙСКА ІДУТЬ НА КИЇВ І ОДЕСУ.

ЖЕНЕВА, Швайцарія, 10. падолиста. — Українське бюро в Бирні, у Швайцарії, оголосило сьогодня, що українські війска окружили й розоружили 44-ту дивізію совєтської армії (дивізія має 10—20.000 війска).

Дивізія „червоної" кавалерії в Балті, на Поділю, получилася з українськими війсками, котрі ідуть на Київ і Одесу.

ПОВСТАННЄ В ЗАХІДНІЙ ЧАСТИ УКРАЇНИ ПРОТИ БОЛЬШЕВИЦЬКОГО ПАНОВАННЯ.

ЛОНДОН, 9. падолиста. — Заступник британського міністерства закордонних справ, Сесил Гармсворт, заявив сьогодня в палаті громад (низшій палаті британського парляменту), що британське правительство одержало відомости, що в західній части України вибухла проти-большевицька революція.

Замітка. — Американська телеґрафічна компанія, Інтернешенел Нюз Сервис, одержала телеґраму з Европи, що кілька міст на Україні повстало проти большевицького панования.

БОЛЬШЕВИКИ НЕ ДАЛИ СВОГО „ПОМИЛУВАННЯ" ПЕТЛЮРІ І МАХНОВИ.

РИГА, столиця Латвії, 7. падолиста. — Большевицький уряд видав з нагоди обходу 4-літніх роковин захоплення большевиками влади в Росії декрет, яким наділено амнестією (помилуванням) тисячі вязнів.

Одначе, як сповіщає бездротна депеша з Москви, сотки важних політичних вязнів не одержали помилування і дальше тонти-чуться по тюрмах.

Також не дістали помилуваний політичні противники большевиків, які є заграницею. Між ними є український головний отаман Петлюра і вожд українських повстанців Махно.

ВИМІНА МИРОВИХ ДОГОВОРІВ МІЖ НІМЕЧЧИНОЮ Й АМЕРИКОЮ.

БЕРЛІН, 10. падолиста. — Тутешня американська місія одержала від німецького уряду відпись американсько-німецького мирового договору, разом з додатком постанови про затвердженне сього договору.

В пятницю американська місія передасть німецькому міністерству заграничних справ відпись того договору від американського уряду.

Американська відпись є зладжена в побільшеній формі і в шкірянім оправі з підписами президента Гардинґа і державного секретаря Гюса.

Німецьку відпись мирового договору підписав президент німецької республіки Еберт і премієр др. Вірт, котрий тимчасово виконує також обовязки міністра заграничних справ.

Формальність виміни договорів збудеться в пятницю за кілька хвилин.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893.
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays, at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES: Three cents the copy.

One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00

Foreign and Jersey City Rates.

One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

ПЕРЕДПЛАТА. Поодиноке число три центи.

В Джерзи Сити і заграницею.

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

Телефон „Свободи": 498 Montgomery, Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.

За оголошення редакція не відповідає.

З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адреса: "SVOBODA", 83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

ЧИ БОЛЬШЕВИЦЬКЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО СЕЛЯНСЬКЕ?

Большевицькі комісарі та їх наймити називають большевицький уряд не інакше лише пролетарсько-селянським.

На скілько Ленін, Троцький, пролетарі, се вже давно відома справа. На кількох вони селяни, про се недавно розговорився не хто инчий, як Максим Ґаркий. Максим Ґоркий, відомий московський письменник; хоч сам з політичних переконань не большевик, однак проти них опором не ставав, але покланявся їм як перед власть імющими, частенько за ними борону закидав і запобігав їх ласки; забувши на свою давну революційність, їх охлапи з їх жмені як ласкаве цуценя.

Большевикам на загал оплачувалося удержувати такого послугача. Кілько разів треба було перед світом показатися, що не всі великі люди Московщини повтікали з Росії, або вигибли з голоду або сидять в тюрмі, тілько разів показували на Максима Ґоркого. Кілько разів треба їм було показати на великого чоловіка та сказати, що й такі люди стоять за большевицьким урядом, показували на Максима Ґоркого. Кілько разів треба було відкликнутися до московського націоналізму російських ґенералів або еміґрантів, большевики робили се через Ґоркого.

Щож каже сей без сумніву найбільший московський письменник про московського селянина?

Цитуючи (передаючи) власні слова Максима Ґоркого, як їх записав анґлійський кореспондент, Ґоркий мав говорити про московського мужика таке:

„На будучність я дивлюся сумно. Я таки просто песиміст (людина, що на все дивиться зі сумної точки). Село в роки революції використало своє корисне положенне шапара шпиклірів та обрабувало місто. Тоді як по містах царить нужда, село розкошує.

„Я передбачую в будучности стихійний зудар з селом, від котрого потерпимо ми (міські люди). Ми не потрафимо устояти перед могучим напором землі. Селяни ідуть за совєтською властю, як довго вона обороняє їх перед посягнями поміщиків; вони приймають революцію, як довго вона дає їм в руки землю і лишає її при них. Але ЖЕРТВ ВОНИ ПРИНОСИТИ НЕ ХОТЯТЬ, НА КОМУНІСТИЧНІ ФОРМИ ЗЕМЕЛЬНОЇ ГОСПОДАРКИ ВОНИ ПІТИ НЕ МОЖУТЬ.

„Наш (московський) мужик", — говорить подальше Ґоркий, — „се не західноевропейський селянин. Він не знає техніки, великого рільничого орудля ані агрономічної культури. Він не фармер. Він знає соху і божу землицю. Він її зрушує допотопним способом і, як звір у своїм леговищи, нікого до свого маєтку ані гумна не пускає."

„Ось чому я думаю, що зударенне неминуче, що нинішна власть буде мусіла здатися. Але се буде лише тимчасова побіда. Побіда роззвірілої і сліпої селянської маси первісного і вузкоголового звіря над містом, державою та культурою не може тривати во віки.

„Однак покищо вона потрафить відсвяткувати свою кроваву побіду, потрафить заляти потоками крови наші центри, фізично і поголовно винищити мозок краю".

Сі слова московського письменника підтверджують, що покликування московських большевиків на симпатії московських селян є чиста брехня, виссана з палця для обманення несвідомих.

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК В БЕРЛІНІ.

Берлінська часопись „Українське Слово", яка досі виходила двічі в тиждень, оголошує, що з початком грудня с. р. зачне виходити щодня, кромі неділь і свят.

Редакційний провід нового українського дневника в німецькій столиці спочиватиме в руках бувшого міністра заграничних справ Української Народньої Республіки, проф. ДМИТРА ДОРОШЕНКА і дотеперішнього редактора сеї часописі д-ра ЗЕНОНА КУЗЕЛІ.

Поодинокі відділи вести-муть: політичний — проф. Др. СТЕПАН ТОМАШІВСЬКИЙ; літературно-науковий: проф. БОГДАН ЛЕПКИЙ.

З редакторів лише проф. Дорошенко є Дніпрянець; всі прочі Галичани (Бережанці). Імена всіх їх звісні в українській науковій літературі і в журналістиці.

Поява українського дневника в Берліні се замітна річ. Перед війною ніхто був би не подумав навіть про видавание українського місячника або тижневика в Берліні. Але тепер, коли Україна в неволі і Галичина в неволі і Буковина в неволі, десятки тисяч українських діячів, жовнірів та урядовців втікали на чужину, щоби відтам яко збігці еміґранти могли вести ту політичну діяльність для рідного краю, яка в ньому ворогами заборонена.

А куди ті збігці ідуть, там ростуть організації, інституції, товариства, школи народні, середні і висші, видання, ґазети і т. д. Се знак, що українська нація — се культурна нація, і що її культура на рідній землі заборонена і стоптана озивається з надлюдських сил на чужині, на еміґрації.

Житте хвилеві еміґрації збігців, се житте на безхлібю, бо мало хто зі збігців в чужому краю може найти у чужих роботу, особливо, коли вони прийшли туди єдино з метою працювати для української справи.

Тому то їм приходиться майже безупинно зводити геройську війну з голодовою смертю.

І коли вони її видержують, і мимо того ще й основують і ведуть українські інституції, то Українцям тільки радіти, що в біді і в недолі заставляють українські трудівники.

Серед української еміґрації в Европі є ріжні ПОЛІТИЧНІ ґрупи, які заступають ріжні політичні напрями серед українського загалу.

Отже й „Українське Слово" заступає певний український політичний напрям. Писали другі ґазети, що „Українське Слово" є органом Павла Скоропадського. Воно сього випиралось. Але може бодай заступає політичний напрям гетьманців. Можливо, що прийде час, що дневник „Українське Слово" ясніше скаже про своє політичне становище.

„НА ТОБІ, НЕБОЖЕ, ЩО МЕНІ НЕГОЖЕ".

Польський соціялістичний проект „автономії" для Східної Галичини. — „Не може бути й мови про утворенне в Східній Галичині окремої держави". — Мертвороджена справа.

(Від спеціяльного кореспондента „Свободи").

Польська Партія Соціялістична — власне її соймова репрезентація — склала проект територіяльної автономії для Східної Галичини.

Зі статті п. Мечислава Недзялковського в „Роботнікуґ" довідуємося про головні засади того проекту, а разом з тим і про ті причини, які спонукували партію поквапитися з виробленнем проекту.

Що-ж то за причини й засади?

Головна причина — це страх перед „Дамокловим мечем", що постійно висить над головою Польщі. **Кождої хвилі справа Східної Галичини може стати предметом нарад Ліґи Націй"**, — сказав посол Перль при обмірковуванні проекту в соймовім соціялістичнім клюбі. Инакше кажучи, кожної хвилі можуть відібрати Польщі Сх. Галичину, а тому — **„треба захопити в руки Польщі політичну ініціятиву** й вибити її з рук анґлійських, французьких та канадійских (?) банкирів"...

Таким чином, польським соціялістам також байдуже до справедливости, до засади самовизначення націй і до нечуваних страждань української людности в Галичині. Їм розходиться лише о те, щоб не стратити Сх. Галичини, щоб ціною малих уступок забезпечити Польщі панування в краю. Вшехполяки прямують до сеї мети терором, а соціялісти — ласкою. Мета-ж у них у всіх однакова, й це накладає своє тавро й на соціялістичний проект автономії.

Ось як виглядають головні точки соціялістичного проекту:

1) Землі Галицького й Подільського воєвідств мають дістати автономію після проекту адміністративного поділу, що лежить зараз в адміністративній комісії Сойму. Таким чином автономія поширилася-б на територію в 42.533 кв. кільометрів з населенням у 4,-74.261 душу. В цю територію входять повіти: Богородчани, Долина, Городенка, Калуш, Коломия, Косів, Надвірна, Печеніжин, Рогатин, Сколе, Стаславів, Стрий, Снятин; судові повіти Ходорів, Товмач, Турка, Жидачів; східні громади повітів Дрогобич, Борщів, Бібрка, Броди, Бережани, Бучач, Чортків, Городок, Гусятин, Камінка, Львів-місто, Львів-повіт, Підгайці, Перемишляни, Радехів, Рава Руська, Рудки, Сокаль, Тернопіль, Теребівль, Заліщики, Зборів, Золочів і Жавкка.

2) Мишканці Сх. Галичини — горожане Річипосполитої мають усі горожанські права й беруть участь на загальних підставах у виборах до державного Сойму. Для справ автономного законодавства й для контролю над автономною адміністрацією утворюється автономний краєвий сойм, вибираний кожних три роки загальним і т. д. голосуванням.

3) До компетенції автономного законодавства належать: справи мови й віри (за виїмком тих, що належать до обсягу закордонної політики), справи шкільні й просвітні, справи місцевої адміністрації, охорони ладу й спокою (поліція), громадських робіт, громадської господарки, місцевих засобів комунікації, земельні (за виїмкою основ земельної реформи) й справи поліпшення економічного добробуту.

4) Автономна Сх. Галичина має власний роспис краєвих прибутків і видатків і власну краєву скарбницю, до якої надходять певні податки й прибутки з джерел, які мається точнійше означити.

5) Вища виконавча влада в краю полягає в руках двох чинників: державного підсекретаря для справ Сх. Галичини й Краєвої Ради. Перший є представником центральної влади й розпоряджається її іменем, останнюж вибірає краєвий сойм пропорціональним голосуванням.

6) Права польської меншости у всіх галузях публичного життя застерігаються окремими приписами; в урядуванні мови польська й українська мають однакові права. Ніякий закон краєвого сойму й ніякий крок краєвої адміністрації не повинні ні в чім порушувати конституції Річипосполитої Польської та загальнодержавних законів.

Так виглядає на папері цей подарунок польських соціялістів українській людности Галичини. Як він виглядав би на ділі, коли-б він навіть зістав ухвалений (цього, звичайно, не буде), — це може собі уявити кожен, хто хоч трохи знає вдачу й „державні методи" Польщі.

На вже згаданій нараді польського соціялістичного клюбу цей проект обірковано докладнійше, причім соціялістичні посли мали нагоду висловити деякі цікаві думки. Так, посол Перль зазначив, що **„обєднанне Сх. Галичини й Волині є небажане з причин загальнополітичних і через великі ріжниці в умовах і відносинах"**. Що то за причини загальнополітичні: чи не страх перед утворенням занадто великої і сильної України в межах Польщі?

Ще цікавійше й більш характеристичні для польських соціялістів думки висловив відомий „приятель України" посол Дашинський. „Звичайно, — сказав він, — **не може бути й мови про утворенне зі Східної Галичини окремої держави**, бо тоді вона не мала-б внутрішніх умов для істнування, а зрештою могла-б стати жертвою совітської України"... Подумаєш, яка дбайливість про бідну Галичину! Краще-б дбали про свою Польщу, щоб та не стала жертвою совітської Росії...

Нема сумніву, що цей проект є справою мертвороджеиою. Для тих політичних кругів, що роблять погоду в Польщі, цей проект при всіх його хибах є все таки занадто радикальним. А для кругів українських, що стоять на засаді державної суверенности українського народу в Галичині, **він є непрошеним втручанням у чужі справи**. З польських рук українська Галичина не прийме навіть найкращої автономії, бо одиноке, що Польща може й повинна зробити з Галичиною, це — уступитися.

А польським соціялістам український нарід краснебньо подякує за їх дбайливість і нагадає їм старе-престаре латинське прислівє: „Timeo Danaos et dona ferentes". Що означає: „Бійся Данайців, навіть коли вони приносять дарунки".

Берлін, 24. жовтня.

Радянин.

ЯК ПОЛЬЩА ГРАБИТЬ НАРОД.

(Спеціяльна кореспонденція „Свободи" з Европи).

Польська рада міністрів приняла такий плян міністра Міхальського в справі примусової данини:

1. Хлібороби мусять заплатити кількакратний ґрунтовий податок з р. 1920 нараз. Сума та велика й інакша для Галичини, інакша для б. Польщі російської, інакша для б. Польщі німецької. Розложити мають ту примусову данину громади, за що дістануть два процент на свої видатки (то є для наживи польських вітів і посіпаків). Знищені господарства будуть мати пільги (се значить, що панські двори не заплатять нічого, а весь тягар буде зваленний на селян). Заплата данини мусить наступити до 4 тижнів від видання наказу. Хто спізниться, платити-ме 10% більше і то що місяця.

2.2 За сільські будинки муситься платити многократну суму податку домово-клясового, а за міські будинки — многократну суму податку домового: чиншового з р. 1921.

3. Ті, що не мають домів (льокатори) мусять заплатити многократний чинш! Розложать сей тягар польські автономічні комісії, яким за ту роботу дасть держава 27% суми, яку стягнуть (можна собі уявити, як вони витискати-муть бідне населенне — мов цитринну!).

4. Торговельні фірми й вольні фахи (лікарі, інжінири, адвокати і т. и.) мусять заплатити многократний податок зарібковий з р. 1920, а товариства (спілки) акційні данину від основного капіталу й усіх резервових фондів, причім їх недвижимости й навіть меблі мають бути також оподатковані і то після оцінки їх на здевальовану польську валюту.

5. Капітал рухомий обложений буде окремою даниною.

Річ ясна, що купці й предприємці всі ті тягарі відібють собі на консументах, через що страшна дорожнеча ще збільшиться так, що сей плян „ратунку" Польщі може — тільки приспішити розвал- тої наїзд ницької держави.

Незадоволенне буде тим більше, чим більший буде розбій, званий польським податком. А він не буде малий. Ґрунтовий податок з р. 1920 буде помножений 300 разі, домовий 30 разів, промисловий також трийцять разів, а чиншівники (льокатори) мають заплатити польській державі (крім чиншу власникам) подвійний **річний чинш**. Власникам понад 20 моргових господарств дозволено продати часть ґрунту (розуміється — Полякам) для заспокоєння польського здирства.

Тільки наївна людина може думати, що ті нові здирства вратують Польщу перед банкротством. Зібраних тим способом сум не вистарчить навіть на оплату польських урядовців. Опісля прийдуть нові тягарі, які до решти зруйнують народ під Польщею.

О. Н.

КОНКОРДАТ ПАПИ РИМСЬКОГО З ЛАТВІЄЮ.

(Спеціяльна кореспонденція „Свободи").

Латвія се мала держава над Балтійським морем, сусідка Литви. Вона тепер щойно будується й порядкується. З того приводу надзвичайно цікавий плян конкордату (договору) тої держави з папою ремським предложено латвійському парляментови. Договір мав би виглядати ось як:

1. У всіх церковних справах католицька церква в Латвії підлягає **безпосередно** Апостольській Столиці в Римі.

2. Правительство Латвії зобовязується дати архиепископови відповідну катедральну церкву та відповідне приміщення й урядженя для капітули. Правительство рішає про те, що єсть „відповідне".

3. Правительство Латвії ґарантує владикам і капітулам відповідні до їх стану побори.

4. **Церква має право закладати й удержувати свої власні школи.**

5. Має бути заложений духовний семинар.

6. **Архиепископ має право спроваджувати священиків ізза кордону.**

7. Правительство не робитиме перешкод орґанізаціям, які будуть під опікою архиепископа.

8. Церкви, каплиці й кладовища се майно церкви, якого ніхто не має права окнфіскувати. Майном сим завідувати буде священство.

Сей проект договору інтересний з кількох причин. По перше як вказівка, в якім напрямі рішаючі круги Латвії думають вести культурну роботу. По друге з чисто політичних причин. Латвійці (Лотиші) се переважно протестанти. Римо-католиками є тільки ті Лотиші, що мешкають у Леттаґії (коло Дінабурґу). Се використовували Поляки подібно як у Галичині кажучи, що „всі" римокатолики се „Поляки". Але латвійське правительство виступило рішучо проти такого баламутства, нагнало богато польських ксьондзів і на їх місце призначили Лотишів римського обряду, а де не стало Лотишів, там покликало литовських священиків з сусідної Литви. Се викликало ворожнечу між Польщею й Латвією, яка ще тепер тріває.

О. Н.

НОВІ АРЕШТУВАННЯ У ЛЬВОВІ.

ЗАКРИТТЄ УКРАЇНСЬКОГО ГОРОЖАНСЬКОГО КОМІТЕТУ.

В неділю, 16. жовтня, польська поліція у Львові вибралася на війну проти Українського Горожанського Комітету. Як доносять львівські часописи, ціла Руська вулиця, при якій, в будинку Ставропігійського Інститута, знаходиться Український Горожанський Комітет, як також найблизші сусідні вулиці, виглядали немов воєнний фронт. Се польська узброєна сила вибралася проти українського ворога. Переведено ревізію в бюрах Українського Горожанського Комітету — і бюра запечатано. Переведено ревізію в голови Українського Горожанського Комітету д-ра СТЕПАНА ФЕДАКА, директора „Дністра", а саме в його мешканню і в його бюрі в „Дністрі" — і його асмого арештовано. Переведено ревізії в секретарів Українського Горожанського Комітету ОСИПА НАВРОЦЬКОГО і д-ра ВОЛОДИМИРА ШЕЛЕВИЧА — і також їх арештовано. Переведено ревізію в провідника української соціяльної демократії д-ра ЛЬВА ГАНКЕВИЧА, який також належить до виділу Українського Горожанського Комітету — і не арештовано його тільки тому, що він тоді був у Варшаві, де при найвисшім польськім суді виступав як оборонець кількох українських жовнірів, засуджених у Львові на смерть. Переведено ревізію в редактора забороненого „Українського Вістника" МИХАЙЛА СТРУТИНСЬКОГО — і так само арештовано його. Арештовано також богато инших українських громадян, старших і студентів. Арештовано навіть адвоката д-ра Максиміляна Левицького, чоловіка, який інколи не брав близшої участи в українськім громадянськім життю, але має на собі той гріх, що виступає як оборонець в процесах проти Українців і зголосився як оборонець студента Федака; Левицького цілий день переслухували, а потім пустили на волю.

Другого дня д-ра Степана Федака, д-ра Володимира Целевича, Осипа Навроцького, Михайла Струтинського і кількох инших відставили з поліційного арешту до судової слідчої вязниці.

Рівночасно діяльність „Українського Горожанського Комітету" поліція завісила. В сій справі дирекція поліції видала отсе рішенне:

„Дирекція поліції у Львові. — Ч. 4033|пр.|2. — Львів, дня 19. жовтня, 1921.

„До Чесного Товариства „Український Горожанський Комітет". ро рук о. каноніка Леонтія Куницького у Львові.

„На підставі § 6 буква а) закона з 5. мая 1863, Вдз. ч. 66, Дирекція поліції ЗАВІШУЄ ДІЯЛЬНІСТЬ Товариства „Український Горожанський Комітет", затвердженого рескриптом Намісництва з дня 21. червня 1920 ч. XIII а, 51035|1225|920, з ПРИЧИНИ РОЗВИВАННЯ АНТИДЕРЖАВНОЇ ДІЯЛЬНОСТИ.

„Проти сеї резолюції прислугує право відклику до львівського Воєвідства, який можна внести протягом 14 днів числячи від дня доручення резолюції. Відклик не має здержуючої сили."

І так польська поліція закрила „Український Горожанський Комітет" „З ПРИЧИНИ РОЗВИВАННЯ ПРОТИДЕРЖАВНОЇ ДІЯЛЬНОСТИ". Так само, очевидно, „З ПРИЧИНИ ПРОТИДЕРЖАВНОЇ ДІЯЛЬНОСТИ" пішли до тюрми голова й секретарі „Українського Горожанського Комітету".

Чи се правда, що „Український Горожанський Комітет" „розвинув протидержавну діяльність"?

ЗІ СТАНОВИЩА КУЛЬТУРНОЇ ДЕРЖАВИ — ОЧЕВИДНО НІ!

АЛЕ ЗІ СТАНОВИЩА ПОЛЬСЬКОЇ ДЕРЖАВИ — ТАК!

Бо що робив „Український Горожанський Комітет"?

Опікувався він Українцями, які впали жертвою страшного польського панування на українській землі.

Польські гнобителі викинули тисячі українських урядовців зі служби, засуджуючи їх і їх родини на голодову смерть, — „Український Горожанський Комітет" давав їм запомогу, шукав для них праці, ратував їх від голодової смерти.

Польські гнобителі вкинули сотки тисяч Українців до вязниць, до таборів інтернованих, де їх катували, морили голодом, заражували тифом та иншими страшними пошестями, — „Український Горожанський Комітет" старався облекшити долю тих нещасних, опікувався їх родинами.

В війні проти польських гнобителів десятки тисяч Українців втратило життє, оставляючи свої родини на страшну нужду, або стало каліками, засудженими разом з своїми родинами на голодову смерть, — „Український Горожанський Комітет старався облекшити їх важку долю.

Польські гнобителі стараються де можуть позбавити Українців праці й зарібку, — „Український Горожанський Комітет" опікується безробітними.

Польські гнобителі не дбають про українських сиріт і публично тішаться, що Українців вимирає більше ніж Поляків, — Український Горожанський Комітет опікується українськими сиротами.

Польські гнобителі позамикали українські школи, щоби український нарід пропадав у темноті, — Український Горожанський Комітет опікується українською молодїжю, дбає про її просвіту.

Словом, польські гнобителі всіми способами винищують український нарід, вони хотіли би, щоб як найбільше Українців вигинуло, а решта щоби оставала в безпросвітній нужді і темноті як польські раби, — а Український Горожанський Комітет, се орґанізація САМОПОМОЧИ українського народу, щоб ратуватись від загибелі й перебути страшні часи польської неволі.

Тепер Вам стане ясно, що зі становища польської держави Український Горожанський Комітет справді „розвивав протидержавну діяльність". Бо польська держава хоче і всіх способів уживає, щоби український нарід загинув, а Український Горожанський Комітет, помагаючи українському народови вратуватися від загибелі в страшній польській неволі, ПРОТИДІЛАЄ СИМ ПОЛЬСЬКИМ ДЕРЖАВНИМ ПЛЯНАМ.

Тому „Український Горожанський Комітет" польські гнобителі замкнули, а голову Комітету і секретарів вкинули до страшної польської вязниці.

Прага, 24. жовтня 1921.

Др. Михайло Лозинський.

ВАЖНЕ ДЛЯ ЧИТАЧІВ.

Книгарня Українського Народного Союза в Ню Йорку має найбільший склад а й вибір українських книжок і продає їх по можливо найнизших цінах.

Пишіть по катальоґ книжок на адресу: —

UKRAINIAN PUBLISHING & PRINTING,
30 East 7th Street, - - - New York, N. Y.

УКРАЇНСЬКИЙ ВІЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ В ПРАЗІ.

ІСТОРІЯ ЗАЛОЖЕННЯ — ОРГАНІЗАЦІЯ. — ВИКЛАДИ В ЗИМОВІМ СЕМЕСТРІ 1921—22.

(Від власного кореспондента).

Український Вільний Університет — се одна з українських національних інституцій, які повстали за границями рідного краю, щоб на чужині вести ту національну працю, яку ворог заборонив вести на рідній земли, а також заспокоювати потреби тих Українців, які, наслідком боротьби українського народу за незалежність, мусіли на якийсь час покинути рідний край.

Заложенне Українського Вільного Університету має свою історію, яка в головних рисах представляється ось-як:

Відчуваючи пекучу потребу організовання університетської науки в рідній мові для української академічної молодіжи, перед якою брутальна рука перемоків замкнула брами університету на рідній земли, а також потребу згуртування українських наукових сил за кордоном порішили українські університетські професори вже з кінцем 1919 р. перевести таку організацію в Празі.

З тою метою явилася вже тоді в Празі делегація професорів, в якої склад входили: Др. Горбачевський, Др. Колесса і Др. Дністрянський, щоби тут перевести се діло. Одначе стрінула тут з такими трудностями, що приневолена була свої наміри відложити до кращого часу і догіднійшого терену.

Зріст числа української академічної молодіжи у Відні спонукало українських професорів і учених перевести тут організацію наукових викладів. Думку сю переведено в діло і серія викладів відбулася вже в листопаді і грудні 1920 р.

При деякій матеріяльній допомозі з боку „Союза українських журналістів і письменників" перемінено сі виклади у систематичні курси. Так заснований в січні 1921 р. Український Вільний Університет, на разі з осідком у Відні.

Перший симестер цього університету тривав до початку мая а деякі виклади протягнулися до кінця мая. Устрій УВУ. мав за взорець устрій инших західно-европейських університетів. Введено в життя два факультети: Факультет права і суспільних наук і факультет фільософічний. До професорських колеґій покликано українських професорів і доцентів університетів або тих учених, що виказалися науковими працями. Також чужі часописі, м. ин. преса німецька і чеська відносилася до факту заснования У. В. У. прихильно, підносячи з признанням поважну працю української еміґрації, і вдаряючи на ті порядки, що не дали сій організації розвинутися на рідній земли. Рада міста Відня відступила УВУ. безплатно викладові салі в городських школах. Українські професори свій обовязок сповняли.

Тимчасом, коли показалося, що далеко більше число української академічної молодіжи проживає в Празі, повернули ініціятори УВУ. до своєї первістної думки і **постановили перенести УВУ. до Праги.**

Сей намір УВУ. стрінувся тут із анольоґічними стремліннями і заохотою з боку української академічної молодіжи в Празі, яка в письмі Ради Академічної Громади з дня 11. лютого 1921 просить Управу УВУ. перенести сю інституцію до Праги — щоби заспокоїти духовий голод викладів в обсягу своєї мови, літератури, історії та взагалі рідної культури а також викладів в рідній мові з инших галузей людського знання — у поверх 700 українських студентів, що під сю пору проживають в чесько-словацькій Республиці, а з яких в самій Празі є поверх 378 на висших школах.

З початком мая 1921 р. явилася в Празі депутація, зложена з голови УВУ. проф. Др. О. Колесси і заступника голови та голови правничого відділу проф. Др. Ст. Дністрянського, подала відповідне письмо в справі УВУ. до Президента Республики Масарика і була прихильно принята Президентом Міністрів, міністром закордонних справ і міністром просвіти. Була вона також у компетентних чинників університетських, де стрінулася із зрозумінням і спочуванням для сеї справи. Також чеська преса віднеслася до справи перенесення УВУ. з Відня до Праги дуже прихильно.

В Каролінум, в найстарішім осідку прагського університету виголосили тоді свої виклади: проф. Колесса а) про М. Драгоманова, б) про наукову діяльність Івана Франка; проф. Дністрянський: про українські конституції. Окрім того виголосили в инших льокалях в Празі свої виклади з рамени У. В. У. проф. Ганицький і проф. Сабат.

Дальшу акцію в справі перенесення Українського Вільного Університету до Праги Рада У. В. У. поручила проф. Др. Олександрови Колесси. Ся акція увінчалася повним успіхом.

На основі рішення Міністерства Закордонних Справ Чесько-словацької Республики з дня 16. вересня 1921 (ч. 29145 пол.) і з дня 30. вересня 1921 (ч. 35319/21 през. пол.) і Міністерства Шкільництва і Просвіти Чесько-словацької Республики з дня 5. жовтня 1921 (ч. 92477/21), згідно з постановами Академічного Сенату та одиноких факультетів чеського Карлового Університету Український Вільний Університет розпочав з зимовим семестром 1921/22 свою діяльність в Празі.

Український Вільний Університет обіймає два факультети:

1) фільософічний із відділами: а) історично-фільоґольоґічним, б) природничо-математичним.

2) Факультет права і суспільних наук.

Устрій його є опертий на инших західно-европейських університетах. В часі як довго Український Вільний Університет веде свою діяльність в Празі зобовязують ті постанови внутрішної організації та відносини Академічних Влад до слухачів, які зобовязують на чеськім Карловім Університеті.

Викладовою мовою У. В. У. є мова українська на скілько поодиноких виїмків не установить Сенат У. В. У. Наміренний є лекторат чеської мови та мов французької і анґлійської.

В першій заснованю професорських колеґій ввійшли давні і знані українські професори університетів. Вони покликали, як дальших членів професорських колеґій, тих Українців, що виказалися відповідними науковими працями та відповідним фаховим знанням. Приєднане дальших наукових сил залежатиме в значній мірі від матеріяльних засобів, якими буде уродувати У. В. У.

Українським Вільним Університетом управляє Сенат.

В склад Сенату входить: проф. Др. Олександер Колесса, ректор; проф. Др. Станислав Дністрянський, проректор і декан правничого факультету; проф. Др. Степан Рудницький, декан фільософічного факультету; проф. Др. Володимир Старосольський, продекан правничого факультету і секретар Сенату.

Слухачами Укр. Вільного Університету можуть бути:

а) як слухачі звичайні ті особи обох полів, які викажуться відповідними документами, що скінчили середну школу,

б) слухачами надзвичайними можуть бути ті особи обох полів, що скінчили низшу середну школу, або що скінчили учительський семинар або ліцей,

в) госпітантами можуть бути ті особи обох полів, яких приймє декан відповідного факультету.

Слухачі Українського Вільного Університету можуть бути вписані рівночасно на Карловім Університеті.

Згідно з постановою Міністерства Шкільництва і Просвіти Чесько-словацької Республики з дня 5. жовтня 1921 (ч. 92477/21) слухачі чеського Карлового Університету, на скільки сего забажають, мають бути без всякої перешкоди приняті на виклади і семинарі та вправи У. В. У.

Наука буде відбуватися аж до дальшої постанови безплатно.

Програма викладів на зимовий семестер 1921/1922 затверджена Міністерством Шкільництва і Просвіти ч. сл. Республики ч. 92477 з дня 5. жовтня 1921 є отся:

I.

ФАКУЛЬТЕТ ФІЛЬОСОФІЧНИЙ:

А) Відділ історично-фільольоґічний:

1. Науки історичні:

Проф. Дмитро Дорошенко: Українська історіоґрафія (3 години тижнево).

Проф. Дмитро Антонович: Історія українського мистецтва (3 години тижнево).

Проф. Др. Михайло Лозинський: Історія української політичної думки (1 год. тижнево).

2. Науки фільольоґічні:

а) Українська мова, література, фольклор. і етноґрафія.

Проф. Др. Степан Смаль-Стоцький: Українська мова в семі словянськи мхов (3 години тижнево).

Семінар української фільольоґії. Читання творів Т. Шевченка. Наукові праці (2 години тижнево).

Проф. Др. Олександер Колесса: Історія української літератури XIX. віку (2 год. тижнево).

Семінар української фільольоґії. Читання вибраних памяток, української мови і мистецтва. Аналіза Шевченкового: Івана Гуса,, наукові праці (2 години тижнево).

Проф. Др. Зенон Кузеля: Огляд української етноґрафії (2 години тижнево).

Українська народна словесність (2 години тижнево).

б) Клясична фільольоґія і археольоґія:

Проф. Др. Агенор Артимович: Історія римської літератури (2 години тижнево).

Латинська граматика (1 година тижнево).

Латинський семінар (2 години тижнево).

Проф. Др. Микола Сабат: Грецька мітольоґія в клясичній літературі і мистецтва Греків і Римлян (4 години тижнево).

3. Науки фільософічні:

Доцент Др. Іван Мірчук: Метафізика (3 години тижнево).

Б) ВІДДІЛ ПРИРОДОПИСНО-МЕТАМАТИЧНИЙ:

1. Хемія і фізика:

Проф. Др. Іван Горбачевський: вибрані партії з хемії загальної і неорґанічної (2 години тижнево).

Проф. Др. Іван Ганицький: Термодинаміка (2 години тижнево).

2. Ґеоґрафія.

Проф. Др. Степан Рудницький: Завдання і методи землезнання України і Східної Европи взагалі (5 год. тижнево).

II.

ФАКУЛЬТЕТ ПРАВА І СУСПІЛЬНИХ НАУК:

1. Теорія права:

Проф. Др. Станислав Дністрянський: Загальна наука права (3 години тижнево).

2. Історія права:

Проф. Сенатор Шелухин: Історія українського права (3 години тижнево).

Доцент Кость Лоський: Інституції римського права (3 години тижнево).

3. Право цивільне:

Проф. Др. Станислав Дністрянський: Вправи в цивільному праві (2 години тижнево).

4. Право карне:

Проф. Дмитро Коропатницький: Загальна часть карного права (3 години тижнево).

5. Право державне.

Проф. Др. Володимир Старосольський: Курс державного права (3 години тижнево).

Проф. Др. Михайло Лозинський: Вибрані питання з українського державного права (1 година тижнево).

6. Право адміністраційне:

Проф. Др. Дмитро Коропатницький: Про самоурядування (2 години тижнево).

7. Право міжнародне:

Проф. Др. Михайло Лозинський: Огляд міжнародного права (2 години тижнево).

8. Науки економічні:

Проф. Др. Іван Ганицький: Український кооперативний рух та його економічні підстави (1 година тижнево).

Розвиток промисловости на Україні (1 година тижнево).

Дня 20. жовтня, розпочалися вписи студентів до Українського Вільного Університету.

В неділю, 23. жовтня, буде **святочна інавґурація** (отворенне) шкільного року Українського Вільного Університету.

Задачею УВУ. є плекати і подавати українській молодіжи науки в рідній мові і з усіх областей людського знання з особливим узглядненнем тих галузей науки українознавства, які не є заступлені в чужих університетах а відносяться до українського народу. Він має підготовлювати нашу молодіж до діяльности серед рідного народу в своїх інституціях та майбутніх урядах.

•

УВУ. має організувати наукову працю та дати можність нашим професорам, доцентам та иншим ученим, що опинилися за кордоном продовжувати свою фахову працю. Одною з задач У. В. У. є приготовлювати нові наукові сили для наших університетів. Вони мати-муть якраз в Празі добру нагоду здобути собі повну наукову кваліфікацію і ґабілітуватися в чеському університеті. УВУ. буде також одиноким науковим пристановисом для придніпрянської молодіжи видаленої з рідних територій.

УВУ. має улекшити сформованнє українського університету на рідній землі і має як готовий орґанізм бути перенесений в відповідний час на рідну територію там, де буде його найбільш потрібно. Сама факт істнування УВУ. в Празі — яка стала тепер як столиця малої Антанти великим політичним осередком і яка з давна є осідком замітного культурно-політичного руху Славян, — підносить значінне українського народу перед чужинцями і є, виводною маніфестацією його самостійности.

Зокрема факт істнування Українського Вільного Університету в Празі є голосним протестом проти польського окупаційного режіму в Галичині, де Поляки не тільки загарбали львівський університет, але також мучать у вязницях українських професорів і студентів за орґанізацію приватного українського університету.

Прага 21. жовтня 1921.

Д-р Михайло Лозинський.

ПИЛЬНУЙТЕ СВОЇХ ПРАВ І КОРИСТАЙТЕ З НИХ!

РОДИНЦІ!

Зайдіть де-небудь до „Library" в Заучених Державах, то знайдете там книжки анґлійскі, французькі німецькі, італійскі, російскі ґредні жидівскі, чеські, польскі, кінські, турецькі — та бог-зна ще які, але українських, звичайно, — дасть Біг! Чому воно так?... БО МИ НЕ ДБАЄМО ЗА СВОЇ ПРАВА. Всі книжки в „Library" купуються за гроші-податки, яких немала пайка забрана і з української Кишені. Другі народи домагаються від Громадських Управ, щоби в їх місцевій „Library" конечно були і книжки в їх рідній мові, — тому й їх книжки до „Library" закуплено; а ми, Українці що?... от, як звичайно: Коби так хто, то наїби!..

Ніяк а й гріх; Родинці! І наші книжки, бодай що-найкращі, повинни бути в кождій „Library". Читаючи їх ми самі, і наші діти, та ще й не один з чужинців читавши їх, і завізнавши близше зі всім нам рідним і дорогим, а відтак певно і думавши краще про нас.

А тут ні коштів, ні великих заходів: Написати кілька слів просьби, на просьбі підписати вимагане число підписів і ту просьбу доручити Громадській Управі; то всьо, а решту полагодить сама Громадська Управа.

Розважте, Родинці, сю справу. Чи не варта вона так малого заходу? Та чи добре робите, що сю справу занедбуєте?... Комуж з того кривда?... Судіть!..

Ой, не добре воно! Направте лихо, хоч і спізнились! Зберіться двох-трох в Комітет, зайдіть до Громадської Управи, чи до Заряду Вашої „Library", вивідайте там як і що, і справу переведіть в житте, а буде Вам за се честь і слава та дяка у рідного народа.

Ану, хто перший!?

Просьби в анґлійській мові до Громадської Управи, виготовимо Вам радо, коли у Вас нема кому, а книжок до „Library" можемо доставити кілько схочете і яких схочете.

Нуж, до діла, Родинці!

По близші вказівки пишіть на адресу:

UKRAINIAN PUBLISHING & PRINTING,
30 East 7th Street, - - - New York, N. Y.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

Шведсько-Американська Лінія
24 STATE ST.
NEW YORK CITY

СКОРА ОБСЛУГА ПАСАЖИРСЬКА З НЮ ЙОРКУ ДО

ГАМБУРҐ І ДАНЦІҐ

Кораблі просто через Ґотенбурґ (Швеція до Ґдиньска.
Шва дорога водою — зміна кораблів дорозі.

S. S. DROTTNINGHOLM, відходить.....DECEMBER 3.
S. S. STOCKHOLM, відходить.....DECEMBER 24.

ЦІНИ ДЛЯ ТРЕТОЇ КЛЯСИ:
ДО ГАМБУРҐА.....$125.00 - ДО ДАНЦІҐА.....$135.00
і $5.00 такса.

Подорож тревае дванайцять днів. Пасажири третої кляси їдуть в кабінах на 2—4 осіб.

ШВЕДСЬКОГО ВІЗА НЕВИМАГАЄСЬ.

По шифкарти і по інформації о пашпортах голоситься до льокальних аґентів.

SWEDISH AMERICAN LIN E: 24 State Street, New York
CHICAGO OFFICE: 70 East Jackson St., Chicago, Ill.

УКРАЇНЦІ В АМЕРИЦІ! БОРОНІТЬ РІДНИЙ КРАЙ! КУПУЙТЕ БОНДИ ПОЗИЧКИ ГАЛИЦЬКОГО УКРАЇНСЬКОГО ПРАВИТЕЛЬСТВА!

НА УКРАТНУ

Зимові знижені ціні вже увійшли.

Прямі получення до всіх портів України. Добрий харч і подостатком. Осібні кімнати. Обширні місця на деку. Всякі вигоди новітних кораблів.

RED STAR LINE

Кораблі відїздають кождого тижня.

З Ню Йорк до Плимавт, Шерборґ і Антвер:
Lapland .....Dec. 3
Finland .....Nov. 5
Zeeland .....Nov. 19
Kroonland .....Nov. 26

З Ню Йорку до Ґамбурґу, Лібави і Данціґ:
Samland (лиш 3-тя кл.).....Nov. 30

AMERICAN LINE

З Ню Йорку до Шерборґ, Ґамбурґ і Данціґ:
Mongolia .....Dec. 1
Manchuria .....Nov. 23

З Ню Йорку до Ґамбурґ і Данціґ:
Minnekahda .....Dec. 10

Всіми дорогами до Польщі.

WHITE STAR LINE

З Ню Йорку до Шерборґ і Саутемптон:
Adriatic .....Nov. 30
Olympic .....Dec. 10

INTERNATIONAL MERCANTILE MARINE CO.,
власник 120 кораблів—поємности 1,300,000 тон.

9 Broadway, New York City
або місцевих аґентів

United States Lines

ВІДДІЛ З НЮ ЙОРКУ БЕЗ ПЕРЕСІДАННЯ ПРЯМО ДО БРЕМЕН І ҐДАНЬСКА

POTOMAC .....NOV. 12, DEC. 31
HUDSON .....DECEMBER 3
PRINCES MATOIKA .....DECEMBER 10

НА BOULOGNE:

CENTENNIAL STATE.....DECEMBER 14
PANHANDLE STATE .....NOV. 26, DEC. 27

ДО CHERBOURG І BREMEN:

Поспішні і найбільші кораблі межи портами Америки і Німеччини.
GEORGE WASHINGTON .....NOV. 8, Dec. 8, JAN. 17
AMERICA .....NOV. 29, JAN. 3

У всіх тих кораблях пасажири третої кляси є приміщувані в кабінах з 2, 4 і 6 ліжками. Вони теж дістають добрий і богатий харч кілька разів денно.

Зголошуйтесь до корабельних аґентів

UNITED STATES LINES
45 Broadway, NEW YORK—Phone Whitehall 2050
ROOSEVELT STEAMSHIP COMPANY, INC.
MOORE & McCORMACK COMPANY, INC.
UNITED AMERICAN LINES COMPANY, INC.
Менаджери Пливби
з рамени U. S. SHIPPING BOARD

ПОЗІР.

Інтеліґентних людий всяких народностий проситься вступати до кооперативної орґанізації. Зголоситься до: п. В. Альмазова, 9 EAST 40th ST., NEW YORK CITY.

БАЛТИЙСЬКО-АМЕРИКАНСЬКА ЛІНІЯ

ВПРОСТ БЕЗ ПЕРЕСІДАННЯ З НЮ ЙОРКУ ДО:

ГАМБУРҐ ..... 3 кляса $125
ДАНЦІҐ ..... " " .....$135 } і 95 водатов
ЛІБАВИ ..... " " $145

ЗНАМЕНИТІ КОРАБЛІ-ДВОШРУБОВЦІ ВІДПЛИВАЮТЬ
„ЕСТОНІЯ" - - - - - - 23. ПАДОЛИСТА
„ПОЛОНІЯ" - - - - - - 7. ГРУДНЯ

Таком новай пряма лінія між Лібав — Данціґ — Галіфакс, Канада.

Зарезервуйте місце у наших уповажнених аґентів у вашому місті, або

BALTIC AMERICAN LINE, INC., Gen'l. Pass. Agents, 9 Broadway, New York City.

ПОТРЕБА ПОДОРОЖУЮЧИХ СЕЙЛСМЕНІВ

МИ ЗАПОВНИЛИ ВСІ МІСЦЯ З ВИТМКОМ ДЕЯКИХ ОПОРОЖНЕНИХ ЩЕ МІСЦЬ ПОДОРОЖУЮЧИХ СЕЙЛСМЕНІВ. ПОТРЕБА ДОСКОНАЛИХ АМЕРИКАНСЬКИХ СИТІЗЕНІВ, МІЖ 21 А 35 ЛІТ НА ДОБРЕ ПЛАТНІ СТАЛІ МІСЦЯ ПІСЛЯ „АМЕРІКАН ШАП" ПЛЯНУ. КОЖДИЙ ЧОЛОВІК, ЩО ЗАЙМЕ ТЕПЕР МІСЦЕ І ОКАЖЕСЬ ВІДПОВІДНИМ, МОЖЕ БУТИ ПЕВНИЙ СТАЛОГО ЗАНЯТТЯ.

BORDENS FARM PRODUCTS CO.

ОФІСИ БЮР ПРАЦІ.

209 LEXINGTON AVE., N. Y. C.
154 WEST 31st STREET, N. Y. C.
992 GATES AVENUE, BROOKLYN
АБО
У НАШИХ ФІЛІЯЛЬНИХ ОФІСАХ.

Ottoman-America Line

Пряма пасажирська лінія межи
NEW YORK & RUSSIA
Поспішний почтовий корабель
"GUL DJEMAL"
відіде до ОДЕССИ
В СЕРЕДУ, 23-го НОВЕМБРА 1921.
За тикетами і інформаціями голоситись до:
C. B. RICHARD & CO.
Головний аґент для пасажирів.
29 Broadway, New York.
або до місцевих аґентів продажи шифкарт.

ПОЧТОЮ ТЕЛЕҐРАФІЧНО БАНКОВИМ ЧЕКОМ

СКОРО І БЕЗПЕЧНО ПЕРЕСИЛАЄ ГРОШІ ПІСЛЯ ДЕННОГО КУРСУ

BOSAK STATE BANK
Scranton, Pa.

Приймає ощадностеві вклади почавши від одного доляра, а платить процент від дня вложення гроший.

Продає Шифкарти на як найліпші кораблі, на кожду морську лінію.

Урядово і совісно виготовлює краєві нотаріяльні і правні справи.

У всякій банковій справі пишіть або приходіть до:

BOSAK STATE BANK
Scranton, Pa.

СТАРОКРАЄВІ ПОСМЕРТНІ ВІСТИ.

ОЛЕКСАНДЕР БОРКОВСЬКИЙ.

До нас дійшла сумна звістка про смерть визначного культурного українського діяча Олександра Борковського.

З іменем небіщика звязана ціла доба культурного природнього життя за останніх 60 літ. До педаґоґічної і громадсько-літературної праці він став ще в шістьдесятих роках минулого століття. Був учителем в ґімназіях в Самборі, Бережанах, у Львові; заступником директора ґімназії в Коломиї, вкінці директором ґімназії в Дрогобичі.

Олександер Борковський справедливо вважається основоположником всіх галицьких культурно-просвітних й економічних установ, в яких він працював з надзвичайною енерґією.

Небіщик був членом редакції „Діла", редактором „Зорі"; дав у бібліотеці найвидатніших повістей „Діла" зразковий переклад французької повісти „Великий Лбу", в рукописі залишив переклад Споминів Цезаря про Ґалійську війну; крім того, дав богато філоґольочних заміток в „Зорі".

Яко педаґоґ-учитель він мав великий вплив на учеників своєю міцною вдачею і глибоким патріотизмом. Серед широких кругів громадянства покійний користувався заслуженою пошаною, яко чесний громадянин з високою моральною вдачею і яко великого міцна й енерґійна людина в орґанізаційних справах культурного й економічного характеру.

Зійшла з життєвої сцени людина, яка увесь час була зразком громадської чесности і працьовитости для молодших поколінь.

Помер Олександер Борковський 15. жовтня с. р. в селі Ваповичах коло Самбора, в Галичині, у 79 році життя.

ФАРМИ!

НА ПРОДАЖ — 97 АКРІВ ЗЕМЛІ З ЛІСОМ

в місті Woodbine, N. J., Cape May County, за 42 милями на захід від Філядельфії, 3 милями від міста і 3 фабрика. Продається усто або пересно до: 95-
T. J. HRYCEY & CO.,
329 So. Fourth St, Philadelphia, Pa.

ФАРМА НА СПРОДАЖ межи двома більшими містами, 165 акрів гарної землі і ліса, багато огороджень, потік. Дім з 10 кімнат з всіми потрібними вигодами, 3 господарські будинки, молочарня, свиняк, 2 курники і много інших забудовань, 12 коров, 1 віл, 2 коні, 150 курей, вози, упряж, знаряди машинерія. Продається по ціні дешевій ціні, $4800.00, готівкою $2000.00. Також багато інших фарм. 60-69

S. KAPLAN,
276 Grand St., New York City

ДОБРІ ФАРМИ НА ПРОДАЖ БЕЗ АГЕНТІВ.

1) Фарма, 138½ акрів рільної землі, будинки, 15 коров, 2 коні, 4 великі безрогі, барабоні, овес, кукурузка, богато сіна і всі фармерські знаряди. Ціна $8000, платити $1000 а решта на довгі сплати. 2) Фарма, 140 акрів, 10 коров, 2 коні, будинки і фармерські знаряди. Ціна $4000, платити $1000 а решта на довгі сплати. 3) Фарма, 150 акрів, 10 коров, 2 ялівки, 2 коні, 2 безрогі, кури, добрі будинки і сегочний обір. Ціна $3500, платити $1000 а решта на довгі сплати. Інтересовані нехай голосяться до: **Stephen Cubiak, P. O. Box 104, Boonville, N. Y.** 65-66

ПОТРЕБА МУЩИН

Потребуємо сейчас відповідних здорових мущин між 21 а 35 літ, до добре платного і сталого заняття в нашій „Амерікен шаплен" організації.

Кождий мущина діставши тепер роботу і показавши спосібним, буде забезпечений сталим заняттєм.

Сей нагода буде тревати лише кілька днів, бо ми кінчимо організацию і це оголошенне зістане відкликане.

МИ ПОТРЕБУЄМО СЕЙЧАС:
ПОДОРОЖУЮЧИХ АГЕНТІВ
ВІЗНИКІВ
ПОМІЧНИКІВ
ПЛАТФОРМЕНІВ
РОБІТНИКІВ ПОДВІРНИХ

Голоситись від 7. рано до 7. веч.

BORDEN'S FARM PRODUCTS CO.
ОФІСИ БЮР ПРАЦІ:
28—4th AVE., NEWARK, N. J.
163 STATE STREET, HACKENSACK, N. J.
209 LEXINGTON AVE. near E. 32nd St., N. Y. C.
154 WEST THIRTY-FIRST ST. near 6th Ave., N. Y. C.
992 GATES AVE., BROOKLYN
50 CRARY AVE., MT. VERNON. 265—

AMERICAN BLACK SEA LINE.
Пасажирська лінія під Американською флягою з Ню Йорку прямо до
ОДЕССИ
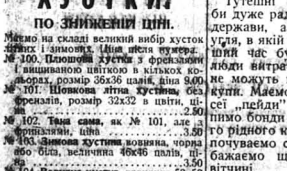
Виїздить і скорби
S. S. ACROPOLIS відїде
В СУБОТУ, 19. ПАДОЛИСТА
з Ріг 34, Brooklyn, N.Y. о 12 в пол.
Найлішна справа і обслуга.
Голоситись:
AMERICAN BLACK SEA LINE,
21-24 State St., New York City.

ХУСТКИ!
ПО ЗНИЖЕНІЙ ЦІНІ.
Маємо на складі великий вибір хусток літніх і зимових. Ціни цієї ми продаємо:
№ 100. Плюшева хустка з френдзлями і вишиваною цвіткою в кільох кольорах, розмір 56x56 цалів, ціна 9.00
№ 101. Шовкова літня хустка, без френдзлів, розмір 32x32 в цвіти, ціна 2.50
№ 102. Тиа сама, як № 101, але з френдзлями, ціна 3.50
№ 103. Зимова хустка вовняна, чорна або біла, величина 46x46 цалів, ціна 3.50
№ 104. Вовняна хустка, величина 52x52 цалів, ціна 5.00
№ 105. Зимова хустка до завивання, величина 2x2 ярди, сина або чорна, ціна 6.00
№ 106. Шалі чіраскі, 20 цалів широкі, 2 ярди довгі, біл, чорні, сині, коричневі, дуже гарна робота ціна 4.50
№ 107. Шалінові хустини, розмір 1x1 ярд, в добрім гатунку, ціна....4.75
Пишіть по каталог на адресу:
UKRAINIAN BAZAR,
168 E. 4th Street, New York, N. Y. 265m

ДОПИСІ

ВАНДЕРГРІФТ, ПА.

Заява.

В 230-тім числі „Свободи" появилася допись з нашої місцевости п. з. „Байдужність і зрунвство". Хто ту допись написав, я не знаю (автор підписався лиш одним словом: „Вандергріфтський"), але зачіпленої в тій дописи люди (хоч вони в ній по імени не названі) думають, що то ніхто инший лише я, низше підписаний, є автором згадаиої дописи. Отсим заявляю, що я тої дописи не писав, ані її не бачив, отже пошкоджені люди нехай мене не чіпаються та не грозять мені побиттєм чи навіть убийством.

Лев Білик.

(Від Редакції: В справі тогсамої дописи прислав до нас два листи один з вандергріфтських Українців, п. Антін Гайдук, і домагається від нас видачі імени автора сеї дописи. Приймаємо заяву п. Гайдука, що він є свідомим і чесним Українцем, але імени автора дописи ми видати не можемо, бо се є редакційна тайна. Запевняємо п. Гайдука, що автором дописи „Байдужність і зрунвство" є зовсім инший чоловік, а не п. Лев Білик, котрого він невинно підозріває. Коли п. Гайдук є справді свідомим і чесним Українцем, то він не повинен брати собі до серця тої образи, яка не відноситься до його особи. Зрештою п. Гайдукові вільно написати відповідне спростовнне, а ми йому охотно се спростовнне помістимо, бо не хочемо, щоби невинні люди терпіли).

ГЛЕСТОНБУРИ, КОНН.

Спростовнне.

В 231-шім числі „Свободи" (з 4. жовтня б. р.) є поміщена допись з Глестонбури, Конн., п. з. „З народної роботи в нашій місцевости". Автор тої дописи, якийсь „Громадянин", скористикував остро тих Українців, котрі не підписалися на українські бонди, і зачіпив між иншими й предсідателя тутешнього відділу У. Н. Союза.

Аби шановні читачі „Свободи" не думали, що „все те правда, що на весілю співають", то я тут прилюдно заявляю, що теперішний предсідатель а бувший 4-літний секретар нашого відділу У. Н. Союза є свідомим Українцем, котрий все працював і працює для української справи та других до народної роботи закликує.

Що деякі тутешні Українці не підписалися на українські бонди дня 18. вересня б. р., то се вина пп. Луки Сидорака і Петра Смика, котрі виголосили заострі бесіди і тим людий образили. Оба згадані панове говорили до зібраних так: „Хто не купить українського бонду, то той є хрунь, свиня і зрадник". За такі неприличні слова наші Українці поривались і почали опускати галю. Заки явився на гали предсідатель нашого місцевого відділу, то збори були вже покінчені. Але я думаю, що як ображених людий красно попроситься, то вони українські бонди куплять.

В. Блажеєвський,
секр. місц. відділу У. Н. С.

ВАЙНДІНГ ГОЛФ, В. ВА.

Не всі Єзупільці однакові!

В 260-тім числі „Свободи" (з 7. падолиста б. р.) появила ся допись з Ранкін, Па., п. з. „Що у нас чувати". Автор тої дописи, п. І. Цьокан, каже між иншим, що ранкінське братство св. Григорія, від. 24 У. Н. Союза, складається майже з самих Єзупільців, котрі виступають проти всякої народної роботи. Чи воно справді є так у Ранкін, я не беруся того рішати, але мушу тут зазначити, що половина членів 24-го відділу У. Н. Союза знаходяться нині в стейті Вест Вірджінія і ті чуєни не знають, що діється тепер у Ранкін. Про закупно бонду нашим відділом у Ранкін нас ніхто не повідомляв, але ми були певні, що наш відділ український бонд купить.

Тутешні Українці закупили би дуже радо бонди галицької держави, але наша копальня угля, в якій ми працюємо, довший час була зачинена, тож люди вистрималися з грошей і не можуть повязати кінців до купи. Маємо в Бозі надію, що сей „пейдж" ми напевно закупимо бонди на визволенє свого рідного краю, бож ми також почуваємо себе Українцями та бажаємо щастя і волі своїй вітчині.

Може бути, що деякі єзупільські Українці не сповняють як слід своїх народних обовязків, алеж за те не можна винувати всіх Єзупільців! Не всі дощ одним миром мазані, а з одного дерева може бути і хрест і лопата...

Антось Кушнір,
член бр. св. Григорія, від. 24 У. Н. Союза.

КЛІВЛЕНД, О.

Розвій Українського Народного Банку.

Я хочу розказати Вп. Читачам „Свободи" дуже цікаву справу, котра мала місце в Лейквуд, Огайо, дня 3. жовтня б. р.

Вже шестий рік минає, відколи українська кольонія в Клівленді пишається своїм власним банком. Банк сей так пійшов вгору, що ніхто і не хотів би повірити. За шість літ свого істнування він дійшов до поміщує одного міліона долярів.

Не буде від річи, коли скажу, що в тім ділі найбільше заслужились наші громадянин п. М. Лазука, тодішний священик, о. Добротвор, і ще кілька свідомійших одиниць, котрі не мало часу і праці доложили при організації згаданої народної інституції. Честь і слава тим людям, котрі довершили свого діла та допровадили його до такого гарного розвою!

Але не меньша похвала й пошана належиться цілому українському загалови в нашім місті, котрий зрозумів ціль такої власної інституції та причинився до її піднесення. Український загал у Клівленді вже зрозумів, що його тяжко зарпацьований гріш мусить остати під його власною контролею, щоби він самий, а не хто инший, мав з него належну користь. І дійсно доконав свого, бо нині неодин Українець, маючи маленький капітал, стався властителем дому при помочи У. Н. Банку, чого був би ніколи не доконав, як би був тримав свої ощадности десь в англійських або в жидівських банках.

На послідних мітінгах дирекції У. Н. Банку розвинулася ціла дебата в справі заложення філій (бренчів) у близьких місцевостях, аби дати змогу нашим людям користати з їх власної праці; щоби їх гріш приносив їм належний процент. Вкінці дирекція рішилася приступити до заложеня першої такої філії в Лейквуд. Дня 23. жовтня б. р. відбулося величаве зібране в тій справі під проводом ширше знаного щирого народного робітника, п. Василя Мокрика. Він постарався зібрати на ту нараду всіх Українців, що живуть в Лейквуд.

Коли дирекція У. Н. Банку вирушила з Клівленду до Лейквуд, то давалися чути голоси, що шкода буде нашого труду, бо теперішні обставини (безробітте) не дадуть в сій справі нічого вдіяти. Але коли прибули на місце, то показалося противно: ми застали велике число зібраних, котрі з нетерпеливостю очікували на поясненнє тої справи, якою вони були неісорно зацікавлені.

Пан В. Мокрик отворив збори, подякував присутним за громадну участь, представив членів дирекції У. Н. Банку та покликав до першого слова о. Ф. Тарнавського. Сей представив зібраним вагу фінансових інституцій у Злучених Державах, що стоять під державною контролею, або стейтові банки, які є під котролею стейтовою. Під стейтову контролю підлягає і У. Н. Банк. Такі банки є певні і безпечні. Бесідник пояснив також присутним, яке значнінє мають приватні банки, що не підлягають державній або стейтовій контролі, та навів кілька смутних, але правдивих фактів, що мали місце між українськими родинами такци в Клівленді. А що се є цікаве і важне для публики, то я їх наводжу в цілости.

Одна вдовиця з кількома діточками, боячися занести свою ощадність до банку, щоби їй не пропало кількасот долярів, заховала їх у матерації, думаючи, що то найбезпечніше для її гроший місце. По уплині кількох днів заглянула ся вдовиця до своєї „бевної" каси, а за її грішми і місце застрило.

Друга родина зробила тесаме. Маючи готівкою $1.500, вона не вірила жадному банкови і переховувала свої ощадности в поменканню, що дня в новім місци. Одного дня муж не сказав жінці, що ховає гроші до печі. Він пійшов до праці, а жінка, чистячи шафку, викинула з неї старий папір до печі і запалила його. З тим непотрібним папером згоріла також їх десятьлітня, тяжко зарпацьована ощадність.

Таких або подібних випадків можнаб навести сотки, бо вони зчаста трафляються нашим людям.

Дальше о. Тарнавський представив всі подробиці від самого початку заложення У. Н. Банку аж понинішний день та розказав, яку моральну і матеріяльну поміч дав сей банк за час свого істнування — в першій мірі своїм членам, а відтак і не-членам. Опісля бесідник заявив, що в У. Н. Банку складають свої ощадности і чужинці, котрі переконалися, що У. Н. Банк підлягає стейтовій контролі, та що уряд згаданої інституції не може поводитися після своєї волі, але після вимог стейтового закона, отже під тим зглядом ощадности вкладчиків знаходяться в певній інституції.

По сім говорили ще поодинокі члени дирекції: пп. С. Паївода, І. Клим, М. Лазука і В. Волянський. По закінченню промов членів дирекції забирали голос поважні місцеві громадяни, як п. В. Мокрик і другі. Вони ставили всякі питання, на котрі отримували вдоволяючі пояснення. Найбільше зацікавила інтересантів заява секретаря У. Н. Банку, п. М. Лазуки, що обавя за свої гроші, які вложать до У. Н. Банку, нема. Без попереднього повідомлення банку отримаєте свої гроші тоді, коли їх зажадаєте.

Український Банк від 1. січня до 18. жовтня б. р. виплатив людям, котрі виїзджали до рідного краю, і тим, що остались без праці, з їх ощадностий 800.000 долярів. Всі отримали гроші сей час на їх жадання. Але цікаве і се, що У. Н. Банк в тімсамім часі отримав стільки нових депозитів, що інтерес не тільки що не упав вдолину, а противно: зріс о кілька тисяч долярів. Отже під тим зглядом жадної обави з страху нема.

По сім приступлено до списування людий, котрі бажали стати членами У. Н. Банку. Показалося, що загал зрозумів і оцінив сю справу зріло, бо зголосилося кілька дівчат, як рівнож мущин з депозитами на суму звиш 10.000 долярів і 25 осіб закупили 48 банкових уділів (шерів) на суму $9.600 (по $200 за кождий уділ). Тим сі люди дали доказ, що годяться на заложенне філії У. Н. Банку в Лейквуд, О.

Честь і слава Вам, що Ви зрозуміли та оцінили так важну для себе справу і помогли заложити в своїй місцевости банкову філію. Се заохотить Вас до ощадности, і принесе Вам користь, та принаслежний процент.

Укр. Н. Банк платить від депозитів 5% і 6%. Се залежить від суми, яку схочете вложити до банку, і від часу, на як довго вкладаєте свої гроші.

Люди, котрі жиють поза границями Клівленду, можуть такесамо користати з доброї нагоди і вложити свої ощадности в У. Н. Банку, де отримають від найменшої суми пять процент, а від більшої суми шість процент, чого в жадним иншім банку не одержать.

В. Волянський.

P. S. Адреса Укр. Н. Банку: 709 College Ave., Cleveland, Ohio.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА.

Не всім слава і честь.

Читаючи „Свободу" число за числом, я пильно сліджу за тим, хто, як і де працює на нашій народній ниві. Я вірю, що тесаме робить кождий щирий патріот, вірний син своєї батьківщини, бо кождий з нас під сю пору є дуже заінтересований своїми рідними справами тай неодин сказав сам собі, що народний обовязок він мусить сповнити і ще других до того заохотити, аби як найскорше розпродати позичку Національної Оборони.

Не зважаючи на прикрі часи безробіття, ниві вже неодна наша громада дала нам гарний примір свого щирого патріотизму. Наші люди показують ділом свою національну свідомість та доказують ворогам українського народу, що козацький і гайдамацький дух у нас не завмер. Не має між нашим народом ніякого успіху зраднича робота ріжних Яцюків, Твердохлібів, Борисків і Дмитрушинів, бо „дурний руський Іван" уже набрався здорового розуму і не хоче служити більше чужим богам.

Доказом свідомости українського народу є ті численні вісти, які він устроює, і та скількість народних бондів, яку він закуповує.

Але не всюди ся народна свідомість в однаковій мірі проявляється. От у Шикаго продано вже бондів за 6.000 долярів, а Ню Йорк ще й до одної тисячки не досягнув.

І справді, не один Українець сам себе спитає, чому то так є, коли безробітте всюди однакове. А може в даній місцевости бізнесменів нема, або брак своїх товариств та народних провідників?

Такесамо лихо панує і в нашій Філядельфії. Де є нині той головний „Клюб", котрий тоді три роки закупив сам за 900 долярів американських Бондів Свободи? Де є тих чотири дільниці, котрі також закупили американських бондів за поважну суму? Адже сама українська манифестація коштувала 700 долярів! Що нині до сего часу всі згадані пять клюбів зробили для визволення своєї рідної хати з лихо-татарських рук? Одні кажуть, що ще є досить часу, другі дивляться, що тамті зроблять, а так через байдужність пекучу справу спихається з дня на день. А Ляхи не є байдужні, але чимраз глибше вкорінюються в наше народне тіло.

Та ще не всі Філядельфійці заспали. От мала горстка Січовиків прийшла до заключення, що як ніхто нічого не робить (ради „страху юдейського" бо з простого лінивства), то й самій треба на щось рішитися. Не чекаючи на „патентованих" патріотів, тутешні Січовики скликали на день 28. серпня б. р. всенародне віче в справі бондів. На тім вічу до. Цегельський обговорив справу рідного краю, змалював живими красками все те, на що глядів своїми власними очима, і розказав докладно, що проклятя Ляцпня виробляє з нашим народом у старім краю. По тім вічу др. Цегельський запросив усіх представників місцевих братств і товариств та тутешніх бізнесменів на окрему нараду і заохочував усіх до спільної народної праці. Всі присутні бесідникови потакували і всі були одної думки, а як вийшли з галі, то хиба пальцем в' черевику кивнули тай пійшли собі дальше.

Однак Січовики більше не дивилися в ту сторону, але самі до діла взялись. В кілька днів по згаданім вічу члени 43. відділу Січової Організації зійшлися на мітінг і розпочали позитивну роботу. Один Січовик, який працює заледви по два дни на тиждень, мав заощаджених 100 долярів і всі ті гроші віддав на українську державну позичку. За таким світлим приміром пійшли всі инші товариші і в протягу кількох мінут зложили на українські Бонди Свободи 500 долярів. За приміром 43-го відділу пійшли инші відділи і зложили також кількасот долярів.

Що зробили, або зроблять, ті всі представники і бізнесмени, то годі знати. А в порівнанню із згаданим висше Січовиком то наші філядельфійські бізнесмени, котрих є кільканайцять, могли би дати на українську позичку не сотки, але тисячі долярів!

Зі свічкою в руках дивуюся в кожде число „Свободи" й „Америки" і трудно найти хоч одно імя якого нашого богатиря. А один з них мав ще навіть приємність похвалитися публично, що він деколи при чарочці то і 50 долярів стратить. Як же його запитали, чи він купив український бонд хоч за 5 долярів, то він відповів, що ще має час. От такі то патріоти ті бізнесмени!

Час нам, Земляки, пробудитись, бо лихо нам буде! Ми вже давно повинні були зложити всі ті гроші, на які розпирана позичка нашої галицької держави. Треба нам сю справу приспішити тай стерти зі свого чола погане хрунівське ярмо, бо нині дуже добре пізнати, хто з нами, а хто проти нас. Аби колись історія України не накинулася чорним пятном на американських Українців. Тож до діла, поки час! Покажім цілому світови, що український нарід вже доріс до своєї культури і повинен стати нарівні з иншими цивілізованими народами.

Січовик 43-го відділу.

ДО ВІДОМОСТИ УКРАЇНСЬКОМУ ЗАГАЛОВИ В ОБУРН, Н. Й. І ОКОЛИЦІ!

Перший Український Базар устроєний парохією св. Ап. Петра і Павла в Auburn, N. Y. можна надивувати кождого вечера і неділю від дня 20. падолиста до 26. падолиста 1921 в залі Каноніка, кор. Pettine і Washington Street. Початок кождого вечера від годині 7-ої до 12-ої в ночи. На базари будуть ріжнородні виграшки, повно кіосків з ріжними крамами, ручні роботи і всякого рода предмети. Буфет з напитками і перекусками, товариські гри і забави і богато несподіванок, як також почта любови. Кождого вечера будуть танці при знаменитій циганській орхестрі. Вступ від особи на цілий тиждень 25 центів і одного цента воєнного податку. 65-73

Запрошуєть отсею дорогою весь український загал, так місцевих як і поза місцевих, всі братстве, товариства, ферстриства. Проситься сусідів і чужинців, щоби взяли як найдеяльнему участь. До побачення на Базарі.

КОМІТЕТ.

ТЕАТРАЛЬНІ ПРЕДСТАВЛЕННЯ

PITTSBURGH, PA.

Український Хор в Пітсбург, Па. уладжує **ВЕЛИКИЙ МАСКОВИЙ БАЛЬ в суботу, дня 19. падолиста 1921 р.** в церковній гали, Сема ул., Сайт Сайд Пітсбург, Па. На сей „Масковий Бал" запрошується всіх Українців і Українок з всю Пітсбурга так і околиці. Початок о годині 7-ній вечер.

65,68 КОМІТЕТ.

НОВІ КНИЖКИ.

„Поза межами болю", др. Осипа Турянського 50
„Земля", повість Ольги Кобилянської, брошур. $1.25, в оправі $1.50
„Царівна", повість Ольги Кобилянської, брошур. $1.25, в оправі $1.50, в люксусовій оправі $2.00
„Скошена Лілія", трагедія от. Н. Лужна 50

Замовлення і гроші належить слати на адресу:

UKRAINIAN PUBLISHING & PRINTING,
30 E. 7th Street, New York, N. Y.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

Батько пошукує свого сина ЛЬКА ЯКІВА в справі наслідкі, родом з Варобліки Королівського, пов. Коросно, Галичина. Має перебувати вже десять літ в Арґентині, послідня його адреса: Señor F. Mosler, Casilla De Correo, 103 Buenos Aires, Rep. Argentine, San Martinez 666. Хто дасть о нім знати, дістане $5.00 надгороди, або ти сам сину відозвись. Позаяк я підупав дуже на здоровлю, то прошу сина на адресу: **F. P. Dzugan, 907—5th Ave., Ford City, Pa.** North America. 63-5

Пошукую свого брата ТАРАСА ГЛІВКОВОГО з села Глубічки, повіт Борщів. Брат мій виїхав до Америки в 1912 році. Хтоби о нім знав або він сам нехай пише на адресу: **Evstachyj Hlibovickyj, Ukr. Vojenaky Taber v Josefove, Czecho-Slovakia.** 65-66

Пошукую брата ДМИТРА МАЛЯНКА, родом з Стратина, Гал. Перед десятьма літами перебував в Шікаґо Ілл., Мідвокі ул. Хтоби о нім знав або він сам нехай зголоситься на адресу: **John Maliniak, Box 83, Esksby, Pa.** 65-66

ПОВІДОМЛЯЮ інтересованих, що моя адреса є: **Rev. Gr. Kulczycki, Nanty Glo, Pa.** 65-66

ДЯКОУЧИТЕЛЬ надто відповідне вас вимогам парохіяльним глядає посади при Українській гр-кат. церкві. Зголошення слати: **„Uczytel" c/o Swoboda, 83 Grand St., Jersey City, N. J.** 65-70

HELP WANTED MALE

ФОРМАНИ

механики і ремісники всяких фахів не тратіть теперішної доброї нагоди, яка дасть Вам спроможність заробити від $50 до $100 і більше на тиждень.

Коли Ви охочі чесно і солідно та стало працювати і бути людьми независимими з неограниченими можливостями, то зверніться до

п. В. Альмазова
поверх А

LE ROY SARGENT & CO. INC.,
9 East 40th St., New York.

Знанне англ. мови не вимагане.

УКРАЇНСЬКА „БАРБЕРНЯ" В НЮ ЙОРКУ.
Властитель: **М. Квасниця.**
Хто зайде до нашої „барбер-шапи" раз, той все буде ходити лиш до нас. В нас обслуга знаменита. Спробуйте!
УКРАЇНСЬКА БАРБЕРНЯ,
344 East 6th St., New York, N. Y. 46b65

УКРАЇНСЬКИЙ БАЗАР І КНИГАРНЯ ІМ. Т. ШЕВЧЕНКА

має великий склад книжок всякого рода: Історії, Повісти, Оповідання, Байки, Співанники, Молитвенники, Церковні Книги, Образи релігійні і патріотичні, Стінні календарі, Перепишні карти і много иншого ріжнородного: Вишивані сорочки, Обрусы, Фартушки, Кравати, Хустки, Взори до вишивання, Канва і Нитки Д. М. С., Вироби з кораликів, Гердани женські і мужеські, пацюрки і варстатиця до роблення пацюркової роботи. Катальог даром. Адресуйте: 98m—
UKRAINSKA KNYHARNIA,
168 E. 4th St., New York, N. Y.

Телефон: Dry Dock 1118 і 3637

ДОК. МЕД. МУСИЙ КАДЕЦЬ
50 St. Marks Pl. (8th St.)
коло Другої Евені
Приймає щоденно: 8—10 рано; 1—2 попол.; 6—8 вечер. У неділі і свята: 9—1 попол.

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР
С. М. КАУФМАН, М. Д.
СПЕЦІЯЛІСТ ХРОНІЧНИХ І ВНУТРІШНІХ НЕДУГ І АКУШЕР.
Годині приняття: від 9. рано до 9. вечер, в неділі до 4. пополудни.
111 E. 7th ST., NEW YORK, N. Y.

ДР. Б. ГОГЕНБЕРГ
спеціяліст зі старого краю. Лічить недуги мущин і женщин, як внутрішні так і зовнішні. Переводить всякі операції. Дає недужим безплатну пораду.
DR. B. HOHENBERG
304 — 2nd AVENUE,
межи 17. а 18. улицею
NEW YORK, N. Y.
Години офісові щоденно від 8-ої рано до 8-ої вечер.
Телефон 1882 Stuyvesant

СПЕЦІЯЛІСТ
НЕДУГ МУЩИН І ЖЕНЩИН
ГОВОРИТЬ ПО УКРАЇНСЬКИ.
ЛІЧИТЬ ВСІ ХРОНІЧНІ ЗАСТАРІЛІ СЛАБОСТИ МУЩИН
ЛІКАРСКА ПОРАДА ДАРОМ
Dr. ZINS
110 EAST 16th STREET, NEW YORK
Год. від. 9. рано до 8. вечер.
В неділі від 9. рано до 4. попол.

НАЙНОВІШИЙ КРАМЬОК КНИГАРНІ „СІЧОВИЙ БАЗАР"
ВИШТЕМО КОМІДОМУ
АПРОМ
SICHOVY BAZAR
94 E. 7-th ST.
NEW YORK, N. Y.

ПАШПОРТИ, ШИФКАРТИ, справи старокраєві найскорше, найтаньше полагоджує Канцелярія Нотарияльна.
T. J. HRYCEY CO.,
329 S. 4th St.,
PHILADELPHIA, PA.

Григорій КУНАШЕВСЬКИЙ
ПРЕДСТАВИТЕЛЬ ВСІХ КОРАБЕЛЬНИХ ЛІНІЙ.
Шифкарти на всі найвигіднійші Кораблі.
Старанна опіка для родин.
Родимці! Бажаєте святкувати в краю надходячі СВЯТА, старайтесь замовити свої місце до відїзду, понеже число відїжджаючих з кождим днем зростає.
Бажаєте вислати грошеву поміч оставшій в краю рідні, висилайте її сейчас, щоб рідня Ваша змогла в час еще на СВЯТА таку отримати.
За всякою порадою повинні віднестись з повним довірєм до знаної Вам старої фірми, где все полагоджується точно і ретельно
G. KUNASHEVSKY, 179 E. 3rd ST., NEW YORK, N. Y.

ШИФКАРТИ
продаємо лише по компанійних цінах на всі лінії до Галичини із Галичини і до всіх частий світа.
ПАСАЖИРІВ, котрі їдуть до краю ми стрічаємо на стациях, забираємо їх на нічліг до власного чистого і здорового еміґраційного дому, опікуємо ся їх вантажами, котрі як надалшли також асекурунемо і перетримуємо їх вантажи безплатно у своїм сторедні аж до дня відїзду кораблю.
ПАШПОРТИ вистарамємо, ся зовсім безплатно.
ГРОШІ посилаємо до всіх місцевостий рідного краю по денним курсі телеграфічно, чекаєм і почтою і даємо за гроші повну ґваранцію. Після доручення гроший даємо оригінальні посвідки від осіб, котрим наросилено гроші.
ВСІЛЯКІ старокраєві справи судові і нотаріяльні успішно полагоджуємо наш нотар.
Такими у всіх ваших справах удїлю совісної поради і дає часу, скору і точну обслугу найстрашнїй
УКРАЇНСЬКИЙ БАНКИР
на розі Третої Евені і 6-ої улиці в Ню Йорку.
HENRY C. ZARO, Banker
39 Cooper Sq. Dt.U. New York